

SPARTACUS.

MAANDSCHRIFT

voor de

Revolutionnaire Socialistische
Arbeidersbeweging.

Maart 1945.

Uitgegeven door de Communistenbond
"SPARTACUS".

Minimumprijs
fl. 0,25.

I N H O U D.

BESCHOUWINGEN OVER DE SITUATIE:

- I. Kapitaal en geld.....Pag. 1.
- II. De arbeidersklasse en de gecentraliseerde maatschappijPag. 12.

STRIJDWIJZE, ORGANISATIEVORM EN SOCIALISTISCH MAATSCHAPPIJBEELD.....Pag. 21.

RASSENPOLITIEK EN RASSENKUNDE.....Pag. 35.

CITAAT UIT MARK "HET KAPITAAL".....Pag. 46.

BESCHOUWINGEN OVER DE SITUATIE.

I. Kapitaal en geld.

In onze voorafgegane beschouwingen hebben wij getracht, in de eerste plaats heel algemeen de meest belangrijke trekken van de structurele veranderingen duidelijk te maken, waaraan de kapitalistische productiewijze onder de uitwerking van de algemene crisis van het systeem onderworpen werd en wordt. Voorts zijn wij tot de bijzondere problemen overgegaan en hebben reeds in ons maandschrift van Februari 1945 op het probleem van de "vrije" arbeid binnen het kader van de algemene crisis gewezen. Hierbij kwamen wij tot de conclusie, dat in het tegenwoordige stadium van de kapitalistische productieverhoudingen en ook in de waarschijnlijke verdere ontwikkeling de "vrije" arbeid niet meer als antithese van de kapitalistisch geleide en beheerste productiemiddelen kan optreden. De critieke inkrumping (absolute en relatieve) van het kapitaal, dat voor de loonbetalingen aan de arbeiders besteed wordt (van het z.g.n. variabele kapitaal), de enorme verhoging van de productieve krachten van een industrie, die uitsluitend de vernietiging dient, en - in overeenstemming hiermede - de verplaatsing van de kapitalistische productie-energie uit het terrein van de landbouw en van die industrie, die consumptiemiddelen produceert, naar het terrein van de bewapeningsindustrie in de ruimste zin van het woord, zijn de economische drijfkrachten, die de kapitaalsdictatuur op politiek terrein tot feitelijke liquidering van de formele democratie en tot fascistisering dwingen.

Wanneer wij in deze en latere beschouwingen ons met de bijzondere problemen van dit proces bezig houden, dat voor leven en sterven van de gehele maatschappij beslissend is, dan mogen wij

nooit uit het oog verliezen, dat deze bijzondere problemen slechts onderdelen, slechts elementen van de gehele ontwikkeling zijn. Zij ontvangen hun betekenis door de samenhang, die hen op grond van de tegenstellingen en wisselwerkingen met alle andere verschijnselen van het maatschappelijk proces verbindt.

Reeds de ontleding van het arbeidsprobleem bracht ons in aanraking met die vragen, die wij deze keer ter discussie willen stellen. Wij kwamen n.m.l. onder meer tot de conclusie, dat het z.g.n. normale loon niet meer de normale vorm van compensatie is. Wij zeiden, dat de compensatie in natura en de soldij steeds meer in de plaats van het loon komen. Dit is van toepassing op, bijna alle gebieden met het verschil, dat het in sommige reeds tot een overheersend verschijnsel is geworden, terwijl het in andere meer en meer van doorslaggevende betekenis wordt. Hoe kan dit ook anders zijn in een economie, die de vroeger bekende kringloop van productie en reproductie permanent onderbroken heeft, in een maatschappelijke toestand, waarin oorlog en oorlogseconomie totaal en permanent geworden zijn en ook de z.g.n. tussenperioden onder hun invloed gebracht hebben? Hoe kan dit anders zijn in een maatschappelijk stelsel, waarin en waardoor de overgrote meerderheid van de maatschappij (geenszins alleen het proletariaat) in de productie van werktuigen, die de vernietiging dienen, tewerkgesteld is? Het gehele proces, dat nu door productie en distributie gevormd wordt, is in zijn wezen veranderd tegenover vroeger. De arbeiders vinden in dit proces voor de reproductie van hun arbeidskracht, die zij onder de zwoepslagen van een tot nu toe ongekende uitbuiting en ongekend arbeidstempo moeten besteden, slechts die hongerrantsoenen, die de productie van consumptiegoederen, wier bestaansmogelijkheden steeds meer aangetast wordt, hun kan verschaffen. Deze hon-

gerrantsoenen worden hun aangeboden in de vorm van de soldij of van bonnen voor het minimum van levensmiddelen en gebruiksartikelen, dat net voldoende is, teneinde de lichamelijke, geestelijke en morele ineenstorting aan de machines te voorkomen.

In de kapitalistische economie is ook de werkracht een waar: De prijs bedroeg hiervan tot nu toe de naam "loon" en de waarde van deze waar, die ongeveer met het loon overeenkwam, stemde overeen met de waarde van die levensmiddelen, die in het betreffende tijdperk gemiddeld noodzakelijk waren (noodzakelijk in de ruimste zin van het woord), teneinde de bestede arbeidskracht te vernieuwen. Wanneer in de jongste ontwikkeling deze prijs niet meer uitgedrukt wordt in de tot nu toe gebruikelijke vorm van loon, maar voornamelijk in tegenprestaties in natura, zoals eten en wonen in barakken en kazernen, en wanneer slechts voor de kleine behoeften een zakgeld toegestaan wordt, dan komen we ook hier de directe ruil en de uitschakeling van het geld als ruilmiddel tegen. En het is te verwachten, dat deze "loonpolitiek" na de oorlog wordt voortgezet.

Voor deze directe ruil onder uitschakeling van het geld als ruilmiddel, die o.m. tot de militarisering van de arbeid op zo grote schaal heeft geleid, hebben de fascistische staten een romantische motivering uitgedacht. Zij stellen n.m.l. dit proces zo voor, alsof zij door de uitschakeling van het geld op vele gebieden van het warenverkeer met inbegrip van de internationale handel het kapitaal hadden kunnen overwinnen. In hun politieke motivering komen zij met een hele bloemlezing van argumenten. Zij noemen deze z.g.n. overwinning op het kapitaal aan de ene kant socialisme en ze beweren aan de andere kant, dat zij naar degezonde beginselen van de voor-kapitalistische economie waren teruggekeerd. Deze elkaar al tegensprekende motiveringen worden

toegepast, zoals het de demagogische doelstelling van het moment eist. Het achterlijke kleinburgerdom, de in gevaar verkerende detaillisten en de in hun bestaan bedreigde boeren wordt het verdwijben van de grote concerns, banken en arenhuizen beloofd. Hiertegenover vertelt men de arbeidersklasse het sprookje van de vernietiging van het kapitalisme en van een socialistische orde, een nationaal- en volkssocialistische. Het ene is even onzinnig als het andere.

Het is niet mogelijk, de ontwikkeling van de productieve krachten, die haar eigen wetten moet volgen en waarvan het resultaat de tegenwoordige vormen van de kapitalistische productie zijn, op een bepaald punt af te breken. Het warenhuis is geen "duivolachtig-geniale" uitvinding van ondernemers van het één of ander ras, spoorwegen en automobielen zijn niet de uitvinding van de transportondernemingen, die misschien bijzonder vijandig tegenover de postkoets staan of tegenover de inheemse paardenfokkerij; de stoomboot en het transocean-vliegtuig zijn niet de geestelijke producten van tegenstanders van de zeilsport. Al deze moderne verkeersmiddelen en -instellingen zijn de onvermijdelijke resultaten van de maatschappelijke verdeling van de arbeid en van een productiekracht, die in het belang van winst op massaproductie en massadistributie ingesteld is en zich onder hun invloed verder ontwikkelt. Wanneer - uiterlijk gezien - vele verschijnselen, zoals de compensatie in natura en de directe ruil onder uitschakeling van het gold, aan voor- of vroegkapitalistische vormen van het economische verkeer doen denken, dan is dit slechts een uiterlijke gelijkheid. Met het wezen van de twee maatschappelijke perioden die hier met elkaar vergeleken worden, heeft het niet het minste te maken. De knecht van het middeleeuwse handwerk en van de vroegkapitalistische manufactuur ontving een gedeelte, vaak zelfs het geheel van zijn compensatie in de vorm van kost

en logies in het huis van den meester of van de werkgever en soms zelfs nog de dochter of de weduwe als toelage. De kantoorbediende of winkelbediende van het vroegkapitalistische tijdperk woonde ook in vele gevallen onder één dak met zijn chef. Maar zij woonden niet met honderden of zelfs duizenden in werkkampen of barakkensteden; hun werktuig was voorhamelijk h a n d - werktuig en niet de schakel van een machine, die het honderd- of duizendvoudige van de vroegere arbeidsresultaten oplevert. Zij, de moderne proletariërs en bedienden, wonen niet met den directeur-generaal of met de aandeelhouders van de trust onder één dak, ze eten niet aan één tafel en slechts in de film komt het voor, dat zij soms met de dochter vanden millionair trouwen. Zeker, reeds vroeg hebben grootkapitalistische ondernemingen ervoor gezorgd, dat "hun" arbeiders hun loon niet buiten het bedrijf kunnen uitgeven. Vele grote firma's, zoals de kanonnenkoning Krupp in Essen en vele anderen stelden fabriekswoningen en inkoopgelegenheden voor waren van iedere soort beschikbaar. De arbeiders konden binnen de muren van het bedrijf hun loon besteden, zij konden hun loon direct in de kas van de onderneming terugbetalen en vaak werden de voor woning en inkopen vereiste bedragen bij uitbetaling van het loon in aftrek gebracht. In de kiem was speciaal bij kapitalistische ondernemingen van grote of grootste omvang de tegenwoordige ontwikkeling al lang in voorbereiding, ofschoon zich niet alleen het uiterlijke gezicht, maar vooral ook het interne comfort van het leven in een dergelijk fabrieksarbeidersstad van de oude stijl zeer voordelig onderscheidt van de werkkampen en barakkensteden, die het verwoeste Europa nu en in de toekomst onder leiding van het kapitalistische systeem zou kunnen bieden.

Met is een oude gemeenplaats, dat het wiel van de geschiedenis niet kan worden teruggedraaid. Maar deze zin is, ofschoon hij zo vaak misbruikt

wordt, daarom in principe toch niet verkeerd geworden. Ook het wiel van de kapitalistische ontwikkeling kan niet worden teruggedraaid. Fascisme en neo-fascisme hebben even weinig met het socialisme van vrije en gelijke producenten te maken als met de overwinning op het kapitalisme, waarvan ze werktuigen en producten zijn, dat zij behouden en niet vernietigen moeten. Hieromtrent bestaat tussen de heersers van de grote kapitaalgroepen, die fascisme en neo-fascisme als politieke middelen van hun dictatuur moeten toepassen, ook niet het minste verschil van mening. Zij weten heel goed, dat kapitaal en geld twee elementen van het economisch verkeer zijn, die in hun betekenis geenszins overeenstemmen. Teneinde de uitschakeling van het gold als bemiddelaar van de warenruil in haar verhouding met het kapitaal, te begrijpen, moeten wij de begrippen kapitaal en gold eens volkomen duidelijk maken.

Wij kunnen binnen het kader van dit artikel het historisch begrip van het geld niet in zijn gehele omvang ontleden. Wij moeten ons beperken door er aan te herinneren, dat geld als maat van waarde en als maatstaf van de prijzen reeds de algemene erkende bemiddelaar van de warenruil geweest is, toen er van kapitaal of kapitalistische productie nog geen sprake kon zijn.

Na mate de maatschappelijke verdeling van de arbeid en de productiekracht toen amen en de gelijktijdig groeiende behoeften naar het begin en het ontwikkelen van ruilrelaties leidden, werd een steeds groter kring van goederen met steeds grotere regelmatigheid tussen de verschillende producenten geruild. Zodoende werd de behoefte naar een algemeen erkende maatstaf, met behulp waarvan de waarde van de te ruilen waren kon worden gemeten, versterkt. Hoe groter het gebied werd, waarin zich deze ruilrelaties ontwikkelden, des te meer moest deze algemeen erkende maatstaf algemene geldigheid en bestendigheid verkrijgen. In aanmerking genomen dat de waarde van ieder product niets anders is en ook nooit iets anders was

dan de maatschappelijk gemiddeld vereiste arbeidstijd, die voor de productie moet worden besteed, moest de algemeen geldende maatstaf van de waardemaat, die de ruil bemiddelt, door allen erkend worden, die voor ruil produceren. Deze waardemaat moest zelf een waar zijn, hij moest in massa aanwezig zijn en algemeen erkenning alsmede het maximum van onveranderlijkheid bezitten.

Tijdens lange perioden van de cultuurgeschiedenis en in sommige exotische gebieden tot in onze dagen waren het niet goud- of zilvergoud of koperen munten, die deze functie van waardemaat en maatstaf van de prijzen vervulden, resp. vervullen. Wij kunnen uit de economische geschiedenis het Chinese theegoud, wij kunnen de waardebepaling in hoeveelheden van graan, van stukken vee, van zout en zelfs van vrouwen. In een langdurige ontwikkeling kon zich voor de hele z.g.n. beschaafde wereld het gold als waardemaat en als maatstaf van de prijzen doorzetten, d.w.z. een bepaald gewicht van een edelmetaal voor de groothandel of handel in bijzonder waardevolle producten, en kopermunten voor de kleine handel.

Gelidelijk kwam in de plaats van het gewicht de munt en het papiergeld. Deze ontwikkeling is overigens niet gelijkmatig verlopen. Met de ondergang van de antieke wereld, dat wil dus zeggen van het Romeinse wereldrijk en van zijn beschaving, verdwijnt het gold, teneinde tijdens de z.g.n. middeleeuwen, wier feudale orde oorspronkelijk op een economie zonder geld berustte, gelidelijk en ook in de verschillende landen zeer ongelijkmatig tot overheersende vorm van het economisch verkeer te worden.

Het geld als element van de economie is dus in de ruilsfeer ontstaan. Het kapitaal echter heeft zijn intrede gedaan in de menselijke geschiedenis als productiefactor. De ontwikkeling van het ruilverkeer en van de maatschappelijke productiekracht op een zeer hoog peil waren de omsta-

bare voorwaarden voor het ontstaan van kapitaal. De opeenhoping van schatten, dus van waarden, die in geld konden worden uitgedrukt, in de handen van de grote handelsheren en de ontwikkeling van een markt voor massaal en goedkoop geproduceerde waren, zijn de voorwaarden geweest voor het doorbreken van de barrières van het gildehandwerk, ze zijn de voorwaarden geweest voor het overgaan naar de kapitalistische productiewijze. Deze berustte op de manufactuur, die op steeds grotere schaal arbeidsinstrumenten en ten slotte machines en tevens "vrije" arbeiders verenigde. Deze arbeiders moesten de middelen van productie in beweging zetten en de vereiste grondstoffen bewerkstelligen. De waarde van alle productiemiddelen en tevens de waarde van de voor hun beweging en bewerking onmisbare waar, de menselijke arbeidskracht, werden in geld uitgedrukt.

Naarmate dus het geld ook hier als waardemaat en als maatstaf van de prijzen in het productieproces voorgeschoten wordt, teneinde productiemiddelen ter beschikking te stellen en menselijke werkkraft te kopen, is geld kapitaal. En aan de andere kant is al het geld binnen het kader van de kapitalistische productiewijze ook kapitaal, omdat het als bemiddelaar van warenruil er toe dient, in de circulatie van de waren ook de reproductie van de in de warenproductie opgesomde waarde inclusief meerwaarde mogelijk te maken. Alle waarde is de voor de productie van waren maatschappelijk gemiddeld vereiste arbeidstijd in geld uitgedrukt.

we moeten goed begrijpen: "In geld uitgedrukt", omdat geld als algemeen erkend middel van de circulatie, als algemeen erkende maatstaf van de prijzen fungeert en omdat het tegelijkertijd ook als waardemaat de berekeningsgrondslag van de waardebepaling is. Deze functies kan en kon het geld slechts vervullen, omdat het geld in zijn wezen eveneens een waarde, dus "bevroren" arbeids-

kracht is.

Hoe massaler de maatschappij waren produceert, die niet voor de markt bestemd zijn, maar die als instrumenten van vernietiging moeten dienen, en hoe minder in verhouding met de geweldige productiekraft van de maatschappij de productie van goederen is, die de mensen als levensmiddelen nodig hebben, des te onbelangrijker wordt de betekenis van het geld als middel van de circulatie, d.w.z. als middel of beter als bemiddelaar van warenruil.

Reeds sinds jaren hebben de fascistische staten getracht, ook in hun buitenlandse handel, het goud, of de dezelfde functie vervullende betaalmiddelen, als bemiddelaars van de warenruil niet te schakelen, of althans tot een minimum te beperken. Binnen hun eigen grenzen produceerden ze kanonnen in plaats van boter, d.w.z. (in verhouding met hun gehele productie en met de hiervoor bestede arbeidstijd) veel meer niet-circulerende waren dan waren, die in de vroeger normale kringloop opgenomen worden, dus vooral vlug circulerende waren zoals levensmiddelen, kleding en andere gebruiksartikelen van het dagelijks leven. Hun loonpolitiek, die in de eerste plaats geen loonsverhoging toeliet, en hun deviezenpolitiek, die elke kapitaalexport en elke uitvoer van geldsoorten streng controleerde of geheel verbood, zijn typerend voor deze ontwikkelingsperioden. Ondanks enorme vergroting van het crediet bleef verhoudingsgewijs de circulatie van contant geld uitermate beperkt. Dit systeem camoufleerde naar buiten en vooral ook tegenover de eigen arbeiders de ware toestand, d.w.z. de algehele vernietiging van het voormalige kapitalistisch geldwezen. Het geldwezen werd vernietigd, maar in geen geval de kapitalistische productie, d.w.z. de productie van waren, die niet de menselijke behoeften dient, maar de steeds massaler voortbrenging van winst met behulp van de steeds meer uitgebuite arbeids-

kracht van nu niet eens meer "vrije" arbeiders.

Wij hebben reeds gezien en wij vinden het hier wederom bevestigd dat de kapitalistische maatschappij in dit stadium het vroegere, z.g.n. normale loon niet meer kan toestaan. Want de kapitalistische economie kan met het oog op de geweldige hoeveelheid van de bestede werkkraft dit z.g.n. normale loon niet uitbetalen, zonder tegelijkertijd en in dezelfde omvang ook de krachten van de levensmiddelenproductie te ontwikkelen, dus de productie van die waren, waarvan zij niet meer voldoende winst kan verwachten. De producten van de levensmiddelenindustrie en van de landbouw werden sinds tientallen jaren door vergiftiging of vernietiging aan de menselijke consumptie onttrokken. En zonder een dergelijke overeenkomstige verhoging van de levensmiddelenproductie kan deze economie zeker niet het z.g.n. normale loon toestaan, want dit zou tengevolge van de inkrimping van de levensmiddelenproductie tot een enorme verhoging van de levensmiddelenprijzen onvermijdelijk moeten leiden. Dat dit werkelijk zo is, beleven wij in deze dagen, waar de prijzen van de zwarte handel en niet de bijna niet meer gerespecteerde maximumprijzen van de officiële handel de werkelijke maatstaf leveren.

Het geld als bemiddelaar van de ruilrelaties is nog niet gestorven, maar het verliest zijn vroegere betekenis. Dit proces stemt overeen met de steeds meer groeiende macht van het kapitaal, dat door zijn eigen schepping het fascisme, geenszins overwonnen is, echter nog steeds als alleenheerser de gehele maatschappelijke warenproductie van de imperialistische wereld beheerst. Ook hier doen zich natuurlijk graduele verschillen voor. Ook op dit gebied zijn de kapitalistisch zwakke en dus reeds vroeger gefasciseerde landen de kapitalistisch sterke landen voorgegaan. Maar ook de tot nu toe sterke landen, die in hun

brandkasten alle voorraden aan edelmetaal, goud en zilver, verzameld hebben, worden in dezelfde richting gedreven. Zij kunnen zich aan de wetmatigheid van de kapitalistische ontwikkeling niet alleen niet onttrekken, maar zij moeten deze ontwikkeling zelfs bevorderen door de vernietiging van hun fascistische tegenstanders. Zij werden gedwongen, bijna de gehele met hun vrijwillig of onvrijwillig verbonden wereld te onderwerpen aan een systeem van ruilrelaties, waarin de bemiddelaarsfunctie van het geld volkomen is uitgeschaald, of op de achtergrond is geplaatst.

De financiering van de anti-Duitse oorlogspartij voor bewapening en oorlogvoering geschiedde niet in de vorm van leningen of, mocht het toch wel soms gebeurd zijn, in zeer geringe omvang. De bewapening van het anti-Duitse blok berust in de eerste plaats op de leen- en pachtwet van de Verenigde Staten van Amerika. Deze wet draagt niet alleen niet de vorm, maar ook inderdaad niet het karakter van de vroegere kapitalistische leningen. Er wordt in natura geleend en er moet in natura worden teruggegeven, tenzij men kan betalen. Wat betekent dit: "Kan betalen"? In goud? Misschien kan Engeland dit nog doen. Zoer misschien. De andere landen zeer zeker niet. En zij kunnen zeer waarschijnlijk ook niets in natura teruggeven, zij kunnen zich alleen maar van top tot teen verkopen, ze kunnen "zelfstandige kolonien" zijn. Het is wel typerend, dat de Verenigde Staten het van hun bijzondere toestemming afhankelijk hebben gemaakt, of een land zijn vroegere oorlogsschulden aan de Verenigde Staten wel of niet mag terugbetalen. En deze toestemming mag niet verleend worden, als het betreffende land zich nog in oorlog bevindt (Finland heeft kort geleden permissie aangevraagd, vroegere schulden te mogen betalen, en heeft bij wijze van uitzondering hiervoor vergunning gekregen). Ook de relatie tussen Groot-Brittannië en zijn overzeese

Dominions en bezittingen vertoont sinds jaren het merkwaardige verschijnsel, dat het z.g.n. moederland hele oogsten en producties overneemt zoals bijv. de gehele wolboogst of dergelijke. Het "moederland" levert als tegenprestatie industriële producten, dus vooral oorlogsmateriaal.

Het verdwijnen van het geld uit het binnenlandse en buitenlandse verkeer, ondanks de stapels bankbiljetten, die in omloop zijn, de directe rijkdom, waarvan wij tijdgenoten en leedgenoten in deze dagen in de letterlijke zij van het woord geworden zijn, is geen uitzonderingsverschijnsel. Het is ook geen terugkeer naar de primitieve verhoudingen van de voorkapitalistische wereld. De maatschappij, die in deze toestand verkeert, nadert op een hoog ontwikkelingspeil met de grootste snelheid een nieuw kannibalisme en barbarisme. Haar orde is die van een tot zijn laatste consequenties ontwikkeld kapitalisme. In dit kapitalisme ziet de mens de waarde van zijn werkkraft niet meer in de glimmend gepoetste spiegel van goud- en zilvermunten en hij kan hem niet eens meer aflezen uit de zinloos geworden betalingsbeloften van de bankbiljetten. De mens ziet de waarde van zijn werkkraft met eerder kleinere dan grotere regelmatigheid in de hoeveelheden van het aan hem verstrekte, niet eens meer dagelijks brood. Het geld gaat onder, maar het kapitalisme regeert nog steeds.

-o-o-o-o-o-b-o-o-o-o-

II. De arbeidersklasse en de geconcentreerde maatschappij.

De fascistische dictatuur, de politieke macht in handen van de staatspartij der monopoliekapitalisten bezegelt de onmacht der arbeiders, - en niet alleen van de arbeiders - elke laag van de bevolking is aan deze macht onderworpen. Daarom begint elke zelfstandige klassepolitiek

der arbeiders ermee, het fascisme te bestrijden, waar het ook tevoorschijn komt. En aangezien de nieuwe fascistische staat, die wij tegemoet gaan, alleen partijen en organisaties laat bestaan, die hij in zijn machtspolitiek kan inschakelen, hebben deze als een wapen in de strijd der arbeiders nu voorgoed afgedaan. Ze helpen mee, de onmacht der arbeidersklasse te bestendigen, want zij roepen de arbeiders op, hun "strijd" te steunen, die zich binnen het raam van de fascistische ordening beweegt. Als het nieuwe fascisme de formele democratie gaat herstellen, dus een concurrentie der verschillende partijen om de staatsfuncties toelaat, dan toch alleen onder de voorwaarde, dat het karakter van de fascistische politiek niet veranderd wordt. De klassepolitiek der arbeiders kan dus niet van organisaties uitgaan, die zich op de bodem van de neo-fascistische ordening bewegen. Zij zullen zelf organen van het nieuwe fascisme worden en moeten als zodanig bestreden worden.

Het nieuwe fascisme heeft wezenlijk tot doel de arbeiders aan de machtspolitiek van het monopoliekapitaal der grote Westerse mogendheden (waarvan Nederland een deel zal worden) vast te klinken, te gebruiken als arbeidssoldaten in fabrieken, werkkampen, arbeidscolonnes enz. en als de tijd gekomen is, met de wapenen in de hand, als soldaten in Indië tegen Japan, of in de aanstaande oorlog tegen Rusland. Het gaat beginnen met wettelijke verordeningen, die stakingen en andere ongeoorloofde acties verbieden. Jaarschijnlijk worden ook terreurorganisaties opgericht (de vaderlandse verzetsbeweging zal zich hiervoor wel willen lenen) en zeker zal de arbeidersklasse door nog scherpere centralisatie der voorziening met levensmiddelen van de nieuwe fascistische staat meer dan ooit afhankelijk worden gemaakt.

De arbeiders zullen toch in actie gaan als de druk te groot wordt, als de zweepslagen van

de uitbuiting niet meer te gragen zijn, of als, uiteindelijk, het de arbeidersmassa's duidelijk wordt, dat de dood in de strijd tegen het kapitaal te verkiezen is boven de dood in ellende en oorlog voor het kapitaal. Op dit terrein ligt de eerste en voornaamste taak van alle zelfstandige klassepolitiek der arbeiders. Ze moet er voor zorgen, dat deze acties niet als een natuurgebeuren oplaaien en dan weer in elkaar zakken, zonder resultaat, maar dat ze bewust gericht zijn tegen de wettelijke verordeningen, die de arbeiders binden, dat ze terugslaan, waar de fascistische terreur de arbeiders mishandelt, en dat ze de weg wijzen, waarlangs het absolute beschikingsrecht over de gehele productie aan de fascistische staatsorganisaties wordt ontnomen en in handen komt van de hand- en hoofdarbeiders der bedrijven in stad en land. Alleen de arbeiders zelf kunnen deze klassepolitiek voeren, want het gaat hier om het organiseren van hun eigen actie.

Daarmee is voornaamste principe van elke zelfstandige klassepolitiek der arbeiders uitgesproken: de arbeiders zelf moeten hun acties organiseren en richten tegen elke fascistische wet, terreurdaad of machtsorganisatie, waardoor de arbeidersklasse machteloos gemaakt en gekneveld wordt. Elke actie wordt zo niet alleen een georganiseerd verzet tegen de onderdrukking, maar vormt in het bewustzijn der strijdende arbeiders een ontkenning en een opheffing der fascistische wetten. Door georganiseerde actie is, in ieder geval zolang de actie duurt, de machteloosheid der arbeiders opgeheven. Daarom is het één van de voornaamste taken van de nieuwe arbeidersbeweging de in de strijd ontstane organisaties tot blijvende organisaties der arbeiders te maken.

We hebben reeds meermalen uiteengezet, dat het monopoliekapitaal der verschillende landen, als het de strijd om het wereldmonopolie begint, van de democratie tot de fascistische staats-

dwang overgaat. In dit stadium van de kapitaalheerschappij worden door de staatsmacht centrale commandoposten opgericht, waardoor alle onderdelen van het maatschappelijk leven worden gecombineerd. Hoe dat in zijn werk gaat, hebben wij in Duitsland sinds 1933 reeds kunnen zien, daarna in alle door het Duitse leger bezette gebieden, waaronder ook Nederland. In de andere oorlogvoerende landen zijn een reeks van deze commandoposten in het leven geroepen, zonder dat het staatsbewind in de fascistische vorm is gegoten. Dat hier geen absolute onderdrukking van elke oppositie en volledige gelijkschakeling van het gehele maatschappelijke leven nodig was, vindt zijn grond voor een goed deel daarin, dat de klassentegenstellingen nog niet zo verscherpt waren als in Duitsland. Wij zijn er vast van overtuigd, dat na deze oorlog hierin een verandering zal plaatsvinden. Maar hoe dat moege zijn, het combineren van alle onderdelen van het maatschappelijk leven door centrale, door de staat opgerichte commandoposten, is voor het westerse monopoliekapitaal in zijn strijd om de wereldmacht even noodzakelijk als het voor Duitsland was. Het komt er niet in de eerste plaats op aan, of men het voordeliger acht nog verschillende partijen als concurrenten bij de bezetting van de staatsfuncties toe te laten, of dat men de dictatuur van één staatspartij verkiest. Wezenlijk is, dat het monopoliekapitaal door middel van het staatsapparaat om zijn centrale commandoposten het maatschappelijk leven als een geheel beheerst en aan zijn machtpolitiek onderwerpt. Want daardoor wordt, met of zonder formele democratie, iedere levensuiting in de maatschappij aan de wereldmachtpolitiek van het monopoliekapitaal onderworpen, wordt de arbeid gemilitariseerd en de productie op de oorlog, dat is voor de vernietiging, gericht.

Deze politiek leidt rechtstreeks en in de nabije toekomst naar de ondergang van de maatschap-

pij. De strijd der arbeidersklasse tegen de machtpolitiek van het monopoliekapitaal is dus niet alleen een strijd, die de arbeiders alleen aangaat, maar hij wordt tot een historische taak om de maatschappij voor de ondergang te redden. De strijd, die hier gevoerd moet worden, is meer dan het opzij schuiven van de regerings- en machtsorganisaties van het kapitaal om in hun plaats andere van de bedrijfsorganisaties en arbeidersraden te stellen. Het gaat hier om een omwenteling van het denken, van voorstellingen over wat recht en onrecht is, en ook van gewoonten en dagelijks doen, die de miljoenen enkelingen tot andere mensen maken, tot ze in staat zijn, de ketenen van de kapitaalheerschappij van zich af te schudden. Want de macht van het monopoliekapitaal over de maatschappij heeft een diepere grond dan alleen de beschikking over het politieke machtsapparaat. De fascistische dictatuur is alleen het sluitstuk van een lange kapitalistische ontwikkeling, die begint vanaf het ogenblik waar de onmiddellijke producent door de kapitalistische eigenaar der arbeidsmiddelen van zijn arbeidsproduct wordt ontoigend. Vanaf het ogenblik, waar het kapitaal als factor in de productie optreedt, verschijnen zowel de arbeidsmiddelen als ook het resultaat van de arbeid der in loondienst van het kapitaal staande arbeiders, als kapitaaleigendom. Naarmate deze wijze van produceren zich uitbreidt en zo ten slotte alle levens- en productievoorwaarden tot kapitaaleigendom maakt, groeit de macht van het kapitaal over de maatschappij. Met elke nieuwe fabriek, door het kapitaal opgericht, die ertoe dient om niet-kapitalistische productie te verdringen, breidt zich het beschikkingsrecht van het kapitaal over de maatschappelijke kringloop van de productie, verbruik en reproductie uit. Met elke nieuwe uitvinding, verbeterde machine, verhoogde arbeidsintensiteit enz., die ertoe dienen om het

arbeidproduct in quantiteit te doen stijgen, krijgt het kapitaal meer macht, groeit deze macht tot in het onmetelijke.

En de macht van het kapitaal wordt erkend, omdat ze gegroeid is tegelijk met de technische vooruitgang en een verhoging van de productiviteit van de menselijke arbeid, die het mogelijk maakte de levensstandaard van de bevolking in ongekende mate te verhogen. Bij de beschikking over de materiële voorwaarden van het leven voegt zich zo de beheersing van het denken. Het bewustzijn der mensen staat evengoed als de machine in dienst van het kapitaal en helpt zijn macht vergroten.

Alleen de arbeiders stonden in strijd tegen het kapitaal, maar deze strijd werd wezonelijk gevoerd om de voorwaarden, waaronder de arbeiders in dienst van het kapitaal moesten treden. De staking van het werk was het strijdmiddel als de loon- en arbeidsvoorwaarden ondragelijk waren, of als men moede betore te kunnen bereiken, wel wetende, dat men toch in dienst van het kapitaal moest terugkeren. Het beschikkingsrecht van het kapitaal over de productie wordt er niet door bestreden. Het ging alleen om de positie, die de arbeiders in de kapitalistische maatschappij moesten innemen. De leer van de klassenstrijd, die geleid door het marxistische inzicht in de klasseverhoudingen, het beschikkingsrecht van het kapitaal over de productie bestrijdt en de communistische ordening van de maatschappij propageert, laten wij hier buiten beschouwing, omdat tot nu toe nog maar een klein gedeelte der arbeiders er door beïnvloed werd, waarbij we natuurlijk niet vergeten, dat deze invloed tijdens revolutionaire spanningen stormachtig toeneemt.

De uitbreiding en vergroting van de kapitaalmacht heeft nog een andere zijde, namelijk de organisatie van de beschikking over het kapitaaleigendom, die het beschikkingsrecht over het ge-

hele kapitaal in aldoor minder handen bracht. Zowel de concurrentiestrijd der kapitalistische ondernemingen onderling, die het sterke kapitaal over het zwakke deed zegevieren, als ook het verzamelen van geldkapitaal in banken, het oprichten van naamloze vennootschappen, syndicaten, kartels, trusts, monopolies enz. waren wegen en middelen, waarmee tegelijk met de beoogde winst de centralisatie van de kapitaalmacht werd bereikt. In het centrale commando, die alle levensuitingen in de gehele maatschappij met zijn belangen gelijkschakelt, is deze centralisatie van kapitaalmacht voltooid. Zij laat geen andere productie, geen bedrijf of organisatie van welke aard ook bestaan, of zij moet zich aan deze centrale kapitaalmacht onderwerpen; het is de totale kapitaalheerschappij.

Het denken van de onkeling is met deze ontwikkeling meegegaan, het dagelijks doen werd voortdurend aan deze veranderde situaties aangepast, maar het kapitalistische eigendom van het arbeidsproduct, en de beschikking erover, eerst door de particuliere eigenaar, dan door aldoor grotere kapitaalorganisaties, werd niet betwist. Wel werd door de socialistische en communistische partijen de opheffing van de particuliere eigendom van de productiemiddelen gepropageerd, maar alleen om ze in staatseigendom te doen overgaan.

Het voorbeeld van de Russische staat heeft ons laten zien, dat het staatsbezit net als het kapitaalmonopolie in de kapitalistische landen optreedt, de arbeiders in loondienst neemt en uitsluit. Hier is het centrale beschikkingsrecht over alle takken van het maatschappelijk leven in zijn zuiverste vorm doorgevoerd. Bij al die zware slagen, die gehele lagen van de boeren- en arbeidersbevolking van dit langs revolutionnaire weg ontstane staatsapparaat ontvingen, om ze bij de centrale commando's in te schakelen, is er toch geen beweging ontstaan, die het beschikkings-

recht van de staatsorganen over de maatschappelijke productie betwist. Integendeel, van jaar tot jaar heeft de centrale beheersing van de productie door de staat beter gefunctioneerd, wat af te leiden valt uit de geweldige krachtsontwikkeling van Rusland in de oorlog tegen Duitsland. De reden ervoor, dat de weerspannigen er zich bij neergelegd hebben, anderen de staatszeggingschap over het gehele leven als juist erkennen, zal zijn, dat er in de gegeven omstandigheden geen andere mogelijkheid was, en dat de levensstandaard van de bevolking toch in het geheel erop vooruitgegaan is. Zover wij het van hier uit, dus buiten Rusland, overzien kunnen, maakt Rusland dus geen uitzondering wat betreft het probleem dat wij hier behandelen.

In het denken der mensen voltrekken zich in onze tijd juist wat dit vraagstuk aangaat, veranderingen. Beter zou het zijn te zeggen, dat het denken pas begint er zich mee bezig te houden. Nu onder andere het centrale beschikkingsrecht over alle ter beschikking staande levensmiddelen uitgeoefend door de staatsorganisatie der voedselvoorziening, de macht heeft over het leven of langzaam sterven van miljoenen mensen, komt het beschikkingsrecht zelf en hoe het wordt uitgeoefend, welke belangen het dient enz., in het brandpunt van de algemene belangstelling. Hetzelfde geldt voor alle centrale commando's over het economisch leven, zonder welke het kapitaal geen oorlog kan voeren en ook geen wederopbouw kan doorzetten. Deze centrale commando's oefenen het commando van het kapitaal over het maatschappelijk leven uit, maar hun functie is tegelijk een maatschappelijke functie. Eenmaal in het leven geroepen, kan zonder hun beslissing niets gebeuren, iedereen is ervan afhankelijk. De afhankelijkheid van de kapitaalheerschappij, die lange tijd in alle mogelijke vormen versluierd was, wordt nu

tot zijn eenvoudigste vorm teruggebracht, namelijk afhankelijk te zijn van de beschikkingen van de centrale commando's.

Er zal strijd tegen worden gevoerd, men zal de beschikkingen van deze instanties becritiseren, willen veranderen, en als het onmogelijk wordt eronder te leven, zullen ze worden weggevaagd. Maar wat verdwijnt is alleen de hoge commandopost van het kapitaal, de maatschappelijke functie blijft, zij is niet meer uit het maatschappelijk leven weg te denken.

Op dit gebied ligt in de toekomst de wezenlijke taak van de arbeidersbeweging. Alleen de arbeidersklasse is in staat een principiële strijd tegen de hoge commandoposten van het kapitaal te voeren, een strijd, die niet alleen tegen de beschikkingen van deze centralen is gericht, maar daar boven-uit de weg aanwijst, hoe en waardoor hun maatschappelijke functie door de in bedrijfsorganisaties en arbeidersraden georganiseerde arbeiders kan worden overgenomen. De arbeiderspolitiek, die tot heden voornamelijk het verzet leidde tegen de uitbuiting door het kapitaal, staat nu voor de taak, leiding te geven aan het verzet tegen de ondergang in dienst van het kapitaal. Een strijd, die niet alleen door de arbeidersklasse, maar door de grote massa van de bevolking gevoerd moet worden. Die strijd kan alleen gewonnen worden, als hij van het negatieve verzet tot de positieve vorming van een op nieuwe grondslagen georganiseerde maatschappij leidt. Er is geen andere klasse dan die der arbeiders, die dit kan ~~vol-~~ brengen, het is haar historische taak. We zullen in een volgend artikel er nader op ingaan.

-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-

STRIJDWIJZE, ORGANISATIEVORM

EN

SOCIALISTISCH MAATSCHAPPIJBEELD.

Evenals in het Februari-nummer van ons tijdschrift willen we ons ook nu weer bezighouden met de geschiedenis van de bedrijfsorganisatie, zoals die zich na 1918 in Duitsland vormden. Natuurlijk is het niet zozeer uit belangstelling voor geschiedenis der arbeidersbeweging, dan wel omdat we hieruit zeer veel voordeel kunnen trekken voor ons eigen handelen in de toekomst. De bedrijfsorganisaties, of anders gezegd de Unionsbeweging, speelde een belangrijke rol in de klassenstrijd en vormde een belangrijk centrum in de geestelijke ontwikkeling van de arbeidersbeweging. De verschillende bedrijfsorganisaties, die, zoals we reeds gezien hebben, ongeveer 500 000 leden omvat hebben, gaven een aanzienlijk aantal weekbladen, maandschriften, brochures en andere propagandageschriften uit, die tezamen een aanzienlijke bibliotheek vormen. Een schat van ervaringen is hier opgehoopt.

In ons eerste overzicht over de Duitse beweging voor bedrijfsorganisatie hebben we doen uitkomen, hoe in de loop van de strijd een wijziging tot stand gekomen is in de opvatting van wat we onder de "georganiseerde arbeidersklasse" hebben te verstaan. Aanvankelijk meenden de bedrijfsorganisaties, dat zij het grote verzamelbokken zouden worden van de arbeidersklasse, dat de arbeiders in miljoenemassa's tot hun organisaties zouden toetreden, zodat daarmee dan de arbeidersklasse op grondslag van de bedrijven was georganiseerd. Maar in de loop van de strijd lieten ze dit standpunt varen en steeds weer riepen ze de arbeiders op, als bedrijfspersonelen gemeenschappelijk in de strijd te gaan, comité's van actie te kiezen en de onderlinge delen van de strijd

door arbeidersraden tot een eenheid te verbinden. Niet de AAUD of de AAUE moest de arbeidersklasse organiseren, maar deze moest zichzelf organiseren door gemeenschappelijk op te treden.

Op het eerste gezicht is deze verandering misschien niet zo groot. Maar we zullen zien, dat ze van de grootste betekenis is geworden en dat vanuit dit standpunt pas een werkelijke vernieuwing van de arbeidersbeweging tot stand kan komen. Pas vanuit deze opvatting van de georganiseerde arbeidersklasse worden nieuwe gezichtspunten geopend voor een werkelijke arbeidersdemocratie, voor de nieuwe ordening van productie en distributie, voor een werkelijk culturele verheffing van de gehele arbeidende bevolking. Daarom kan alleen de radenbeweging de drager worden van de werkelijk sociale wetenschappen, van de maatschappelijke vooruitgang.

We kunnen al deze dingen niet in één keer behandelen. En dat hoeft ook niet, omdat van ieder onderwerp telkens een afgerond geheel te maken is. Daarom willen we nu uit de enorme rijkdom van nieuwe gezichtspunten, die uit de praktijk van de vroegere Duitse radenbeweging naar voren gekomen zijn, eens nagaan, welke veranderingen zich voltrokken hebben in de opvattingen over de doorvoering van een communistische maatschappij, het beheer over het maatschappelijk leven door de arbeidende massa's.

DE VERZORGINGSSTAAT ALS IDEEAAL.

Wanneer we de grote massa van de arbeiders, van de kleine burgerij of van de bezittende klasse vragen,

wat ze onder een socialistische maatschappij verstaan, dan krijgen we van allen bijna hetzelfde antwoord. Er is op dit punt een vrijwel eensgezinde opvatting, al voelt de kleine burgerij en de bezittende klasse voor die opvatting dan ook niet al te veel. Alleen voor de grote massa's

arbeiders heeft de oude opvatting van socialisme nog grote aantrekkingskracht, al is toch al enige twijfel ontstaan door de teleurstelling, die de praktijk van de sociaal-democratie en van de vakbeweging heeft gewekt. Toch is de algemene opvatting nog, dat de staat de hefboom voor het socialisme moet zijn. De staat moet van heersersorgaan van de bezittende klasse, van onderdrukingsapparaat over de volksmassa's, omgevormd worden tot de verzorgingsstaat. De staat moet de belangen van het algemeen behartigen door goede sociale hervormingen. De staat moet de burgers niet onderdrukken, maar juist goed verzorgen, zo goed als bij de stand der techniek slechts mogelijk is. En naast deze algemene verzorging moet dan de staat het bedrijfsleven regelen, voorlopig de kapitalisten onder controle zetten en waar mogelijk, de grote bedrijven uit handen van de kapitalisten nemen, om ze onder staatsexploitatie te brengen.

Het is een duidelijk staatskapitalistische staatsopvatting, of staatssocialisme. Daarvoor is het nodig het burgerlijke parlement te veroveren, door zoveel mogelijk socialistische afgevaardigden in de regerende lichamen te kiezen. Of het is ook voldoende, een regering van hervormingsgezinde afgevaardigden te krijgen, ook al zijn deze geen socialisten, een opvatting, die onder de naam van een "Volkfront" in de laatste jaren door Moskou is gepropageerd. In ieder geval is het burgerlijk parlement een van de voornaamste bestaanddelen van de staatssocialistische opvattingen. Daarnaast hebben dan de vakverenigingen een wezenlijke taak, door de bindende schakel tussen de arbeidersmassa's en de regering te vormen. Zij moeten tot uitdrukking brengen wat in de massa's leeft en de toestanden in de bedrijven regelen. Zo vormen ook de vakverenigingen een wezenlijk bestanddeel van het staatssocialisme.

Belangrijk in deze opvatting is, dat er geen eigenlijke taak voor de arbeiders zelf in dit z.g.n. maatschappelijk beheer is weggelegd. De doortvoering van het socialistisch bedrijfsleven is de taak van de regeerders en de vakverenigingsbeambten, waarbij de arbeiders slechts hebben te zorgen, dat ze bij de verkiezingen de juiste mannen kiezen.

STRIJDWIJZE EN TOEKOMST-IDEAAL.

Dit beeld van socialisme geldt niet alleen voor de sociaal-democratische arbeiders, of voor de leden van de moderne vakbeweging, maar doortrekt de gehele arbeidersklasse, dus ook de christelijke, de katholieke en zelfs de "neutrale" arbeiders. Over het geheel genomen heeft men nog geen andere opvatting. Dat komt, doordat een z.g.n. "toekomst-ideaal" niet in de eerste plaats het product van propaganda der partijen of der vakverenigingen is, maar doordat het "vanzelf" in de mensen neerslaat uit de praktijk van hun maatschappelijke ervaringen, uit de levenspraktijk. Men kan nu eenmaal niet anders denken, dan met het ervaringsmateriaal, dat men heeft opgedaan. En deze levenspraktijk is nu deze, dat het burgerlijk parlement en de vakverenigingen bij de verheffing van het levenspeil, die gedurende de opkomst van het industriële kapitalisme inderdaad heeft plaats gehad, een grote rol hebben gespeeld. De sociale verbeteringen, die in die dagen tot stand kwamen, namen inderdaad hun omweg over de staat en de vakverenigingen wisten aanvankelijk de arbeidsvoorwaarden voor grote groepen van arbeiders tegelijk te normaliseren. Hieruit sloeg als "waarheid" neer, dat het parlement en de vakverenigingen de juiste middelen zijn, om voor de arbeiders een steeds betere plaats in het maatschappelijk leven te veroveren.

De strijdwijze van de arbeidersklasse in deze

perioden liep dus over organen, die de arbeiders niet zelf in handen hadden. Niet de arbeiders bepaalden wat en hoe de gang van zaken zou zijn, maar de politieke partijen en de vakverenigingsbeambten. En dus spreekt het vanzelf, dat ze deze toestand ook in het beeld van hun socialistische maatschappij verwerken. Strijdwijze, organisatievorm en toekomst-ideaal staan dus geenszins los, onafhankelijk van elkaar, maar vormen een eenheid. Ze bepalen elkaar wederkerig. Gaan de arbeiders tot een nieuwe strijdwijze over dan sleept dat al heel gauw andere organisatievormen na zich en daarmee ook een verandering in het toekomst-ideaal. We zullen dat straks nog eens duidelijk zien.

Omdat deze samenhang van zo grote betekenis is, wijzen we in dit verband nog even kort op de vroegere revolutionaire, de syndicalistische vakbeweging, die vroeger in Nederland een factor van betekenis was. Het is ons allen bekend, dat de syndicalistische vakverenigingsmensen niets van de straf-georganiseerde staat als socialistische maatschappijvorm moest hebben. Zij streefden naar een vrije, federatieve samenwerking der beroepen, samengevat in hun vakcentrale. De macht der vakverenigingsbeambten reikte hier lang niet zo ver als in de moderne en confessionele bonden, doordat er een grotere ruimte voor het zelfbestuur der leden was. Hier konden de leden veel meer zelfstandig beslissen. De vorm van hun organisatie was veel meer federalistisch en daardoor had ook het beeld van het socialisme voor hen een meer federatief karakter.

De vraag is nu echter, hoe ze aan die federatieve opvattingen kwamen. De oplossing daarvan ligt echter niet ver af. Want als we nagaan, in welke beroepen de bolwerken van de syndicalistische vakbeweging waren, dan vinden we deze in de takken van bedrijf, waar nog een andere strijdwijze

toegepast kon worden. Dat is in de beroepen, waar de arbeiders dikwijls van patroon verwisselden, zoals de bouwvakarbeiders, of waar nog gemakkelijker dan in andere branches tot staking, tot zelfstandig optreden, overgegaan kon worden, zoals bij de bootwerkers. Strijdwijze, vorm van organisatie en socialistisch maatschappijbeeld vormden zo een eenheid.

Maar ook hierin kwam verandering. De ondernemers in die branches sloten zich steviger aan, zodat het weldra uit was met een staking hier en een staking daar. De oude syndicalistische strijdwijze, die door de modernen smalend "stakingsgymnastiek" werd genoemd, bleek niet meer mogelijk. De weg naar de methoden van de moderne organisaties was daarmee onvormijdelijk. De vorm van de organisatie veranderde dus in de richting der modernen. Er moesten stakingskassen, werklozenfondsen en soortgelijke instituten in de syndicalistische vakbeweging ingeschakeld worden, terwijl ook grotere bevoegdheden op de besturen overgingen, omdat alleen langs deze weg collectieve contracten met de ondernemers afgesloten konden worden. Strijdwijze en vorm waren dus reeds veranderd. En dit moest onherroepelijk ook een verandering in de opvatting van een socialistische maatschappij na zich slepen. Dit was dan ook duidelijk te zien! De syndicalistische vakcentrale orienteerde zich voortdurend meer naar de Rode Vakverenigingsinternationale van Moskou en demonstreerde daarmee, dat van haar federalistisch maatschappijbeeld nog bitter weinig was overgebleven!

DE ARBEIDERSMASSA'S IN
DE DUITSE REVOLUTIE
VAN 1918.

Deze samenhang tussen strijdwijze, organisatievorm en socialistisch maatschappijbeeld is in de Duitse revolutie

van 1918 heel mooi in hun ontwikkeling te zien.

Toen de massa's in Nov. 1918 in de strijd gingen en de keizer ten val brachten, hadden ze van bedrijfsraden en arbeidersraden nooit iets gehoord. Wel was in Rusland in 1917 een krachtige radenbeweging ontstaan, maar door de Duitse censuur was daarvan bitter weinig tot de massa's doorgedrongen. De massa's hadden nog nauwelijks enige andere ervaring dan de strijd voor en door de burgerlijke parlementen en de bureaucratisch beheerde vakverenigingen. Hun maatschappijbeeld, dat ze nu practisch wilden doorvoeren, was de socialistische verzorgingsstaat, waarover hierboven werd gesproken. Het wegzakken van de staatsmacht plaatste de arbeiders in een volkomen onvoorzien toestand, waarbij nieuwe strijdmogelijkheden in de vorm van het gemeenschappelijk optreden der bedrijfspersonelen en de arbeidersraden verschenen. Hieruit ontwikkelden zich al direct twee stromingen, die in opverzoenlijke tegenstelling kwamen te staan. De oude sociaal-democratie en de vakverenigingen wilden een verdere uitbouw van het burgerlijk parlement, dus een voortzetting van de oude strijdwijze en de oude organisatievormen en de verwezenlijking van de verzorgingsstaat. Maar in de revolutie had zich de nieuwe strijdwijze ontwikkeld, die ook direct zijn neerslag in nieuwe organisatievormen vond, in de arbeidersraden. Maar dit sleepte ook direct een verandering van maatschappijbeeld na zich. Nog niet in deze zin, dat het idee van de verzorgingsstaat, dat dus de staat de hefboom tot het socialisme moest zijn, al direct werd opgegeven. Maar wel in deze zin, dat de arbeidende massa's, georganiseerd in hun arbeidersraden, de leiding en het beheer van de maatschappij tot zich moesten trekken. Dus uitschakeling van parlement en vakverenigingen. Toch was ook hierbij een krachtige staat nodig, die de dictatuur van het proletariaat werd genoemd. Deze proletarische staat zou de leiding van het bedrijfsleven op zich moeten nemen. Als geheel ontstond zo ongeveer het bol-

sjewistische staatsbeeld, waarbij de staat wel een overheersende rol speelt, maar die door de werkende arbeidersraden gecontroleerd zou worden.

Het is duidelijk, dat in die eerste jaren nog geen helder, afgerond, nieuw maatschappijbeeld kon ontstaan. Het was alles nog in wording. Het nieuwe was nog met veel oude ballast bezwaard. En daarbij komt bovendien nog, dat de nieuwe strijdwijze nog lang niet algemeen genoeg was, dat de vorming der arbeidersraden, waarvoor wel in het hele rijk aanknopingspunten aanwezig waren, toch slechts in enkele gebieden van doorslaggevende betekenis was. Het was een kleine minderheid, gerekend op de miljoenen arbeiders, die tot de nieuwe strijdwijze overgingen. Zodoende gaan alle vraagstukken de vorm aannemen van een minderheid, die een aarzelende of zelfs een tegenwerkende meerderheid moet meeslepen. Het vraagstuk van het socialistisch maatschappijbeeld neemt zodoende ook de vorm aan, hoe een krachtige energieke, bewuste radenminderheid de maatschappij toch kan leiden en beheren. Vandaar, dat aanvankelijk de oude staatsocialistische strekkingen toch nog in het nieuwe maatschappijbeeld der radenmaatschappij voedsel konden vinden.

HET SOCIALISTISCH
MAATSCHAPPIJBEELD IN
DE BEDRIJFSORGANISATIES.

De ~~nieuwe~~ strijdwijze door middel van de arbeidersraden vond dus nog geen algemene erkende toepassing, zodat

de revolutionaire arbeiders rekenden met een lange en moeilijke tijd waarin de massa's het strijden als bedrijfspersoneel en arbeidersraden tot gewoonte moest maken. Ze richtten in de bedrijven nieuwe organisaties op, bedrijfsorganisaties, en rekenden ermee, dat deze in de loop van de tijd vele, vele miljoenen leden zou omvatten, waarmee dan de arbeiders op de grondslag van de bedrijven georganiseerd zouden zijn. Deze be-

drijfsorganisaties waren echte strijdorganisaties, vooraan bij iedere beweging, vooraan in de kritiek op de sociaal-democratie, de vakverenigingen, en het kapitalisme, dat zich stevig begon te consolideren. In die tijd had de bedrijfsorganisatie in de praktijk meer te betekenen dan de zelfstandige strijd der arbeidersraden, doordat de massa's als geheel nog teveel met de oude opvattingen doortrokken waren. Het is dus best te verklaren, dat de bedrijfsorganisaties hun betekenis ook voor de toekomst, bij een verder ontwikkelde arbeidersklasse, gingen overschatten en zichzelf taken gingen toeschrijven, die zo achteraf gezien nooit konden krijgen. Deze overschatting blijkt uit het maatschappijbeeld, dat ze in hun beginstadium ontwikkelden. Reeds vroeger wazen we erop, dat de AAUE in 1922 sterk genoeg meende te zijn, om 6% van de bedrijven "over te nemen". Ze meende dus, dat deze organisatie later geroepen zou zijn, het maatschappelijk leven opnieuw te ordenen en het bedrijfsleven te beheren. En ook bij de AAUD zat dezelfde gedachte voor. Dit blijkt uit de opvattingen over de wijze, waarop de arbeidersklasse volgens de AAUD de macht in de maatschappij zou moeten uitoefenen. Ze was n.m.l. van mening, dat zij als organisatie tezamen met de politieke partij (de KAPD) de dictatuur van het proletariaat zou moeten uitoefenen, waarbij natuurlijk vooropgesteld werd, dat de organisatie "vele, vele miljoenen" zou omvatten. Ze was in die tijd dus de groei van de eigen organisatie de maatstaf, waarmee de groei naar het socialisme gemeten kon worden.

Dit is een soortgelijke opvatting, als we in de syndicalistische vakorganisaties aantreffen. Als alle arbeiders lid worden van hun vakorganisaties, dan is de gehele arbeidersklasse georganiseerd en dan kan het maatschappelijk leven onder leiding van deze organisatie komen. Deze opvatting vinden we nu nog sterk in de CNT in Spanje en de IWW in Amerika. Dat ook de Duitse bedrijfsorgani-

saties meenden, later geroepen te zijn, het be-
 heer en de leiding van het bedrijfsleven in han-
 den te nemen, is dan ook enerzijds een nawerking
 van oude vakverenigingstradities en anderzijds
 het maatschappijbeeld, dat past bij de overheer-
 sende rol, die de bedrijfsorganisaties toen in
 de praktische strijd speelden.

FEDERALISME OF
CENTRALISME

Toch zat dit maatschappijbeeld
 vol voetangels en klemmen, vol
 tegenstrijdigheden, die telkens
 een uitdrukking vonden in de
 eeuwige strijd tussen centralisme en federalisme.
 Men wilde grote ruimte laten voor zelfhandelen
 en zelfbestuur en eigen initiatief van de arbei-
 ders. Dus federalistische samenvatting van alle
 onderdelen der organisatie van vele miljoenen
 en later van de afzonderlijke bedrijven tot re-
 geling van de productie. Maar zou dat in het te-
 genwoordige maatschappelijke leven wel mogelijk
 zijn? Bracht de aard van het bedrijfsleven niet
 met zich mee, dat de hele economische macht (en
 dus ook de politieke macht!) in handen van enkele
 bestuursinstanties werd samengeballd, zodat van
 de zelforganisatie der bedrijfspersonelen niet
 veel over kon blijven? En moest zich hieruit
 niet noodzakelijk een nieuw "bonzendom" ontwik-
 kelen, waartegen juist zo'n heftige strijd werd
 gevoerd? Zeker, een federalistische structuur was
 wel "gewenst", maar een grote mate van centra-
 lisme zou toch onvermijdelijk zijn, met alle go-
 varen, daaraan verbonden. Zo verscheen in 1923
 een brochure in de radenbeweging, getiteld:
 "Het groeien van een nieuwe arbeidersbeweging",
 waarin werd betoogd, dat het communisme centraal
 moest worden opgebouwd, "hoe gecentraliseerd,
 hoe beter". Maar dit was geen oplossing voor het
 probleem, want de eis tot zelfstandig oordelen en
 besluiten der bedrijfspersonelen was er niet mee
 bevredigd. Het ging er juist om, dat de samenvat-

ting van het bedrijfsleven, zoals deze voor de
 moderne techniek noodzakelijk is, tevoorschijn
 zou komen als resultaat van de zelfactiviteit,
 het zelfbestuur en het zelfinitiatief der massa's

Voor een dergelijke samenvatting is het woord
 centralisme echter geheel misplaatst. Maar alle
 onderdelen van een systeem als een eenheid wer-
 ken, waarin alle onderdelen van elkaar afhankelijk
 zijn, daar ontstaat een "organisme", dat men b.v.
 met het menselijk lichaam zou kunnen veggelijken.
 Hierin zijn alle onderdelen volkomen op elkaar
 aangewezen, ze werken door en voor elkaar. Maar
 men kan niet zeggen, dat het organisme "centraal
 beheerd" wordt. Het is eenvoudig een organische
 eenheid en daarmee is het gezegd. De kwestie van
 federalisme of centralisme heeft geen zij in
 een organische eenheid. En ditzelfde geldt ook
 voor een communistische maatschappij. Waar alle
 delen van het maatschappelijk leven geleid en
 beheerd worden door de werkende massa's zelf,
 daar leggen ze ook zelf de onderlinge bindingen
 en ontstaat "vanzelf" een organische samenvatting
 van het geheel. Dat de beweging voor bedrijfs-
 organisatie toen nog niet tot die opvatting komen
 kon, ligt in haar ontoereikende opvatting over
 wat de georganiseerde klasse is. Ze meende, dat
 zij de arbeidersklasse moest organiseren en dat
 zij het maatschappelijk moest leiden en behoren.
 Zodoende moest de organisatie van het maatschap-
 pelijk leven ook de vorm aanemen van federalisme
 - centralisme. Zo zien we ook hier, hoe het maat-
 schappijbeelden nauwste samenhangt met de strijd-
 wijze.

GROTERE KLAARHEID.

De jaren van neergang der
 Duitse bedrijfsorganisaties
 na 1923 waren wel ontgooche-
 lend, maar tegelijk heel leerzaam. Ontgoochelend,
 omdat er wel telkens grote, "wilde" stakingsbe-
 wegingen en politieke demonstraties waren, maar
 de bedrijfsorganisaties ondanks dat alles toch

in ledental achteruit gingen. Van de organisatie van vele, vele miljoenen kwam letterlijk niets terecht en van het "overnemen" der bedrijven door de AAUD of door de AAUE kon dus niet de geringste sprake zijn.

De arbeiders streden dus wel, maar ze vonden hun klasse-eenheid daartoe niet in de bedrijfsorganisaties van de AAUD of de AAUE, dāch ze kozen eenvoudig een comité van actie uit de bedrijfspersonelen. Ze vonden hun strijdeenheid direct vanuit de bedrijven. Niet de AAUE of de AAUD organiseerde de arbeiders tot de strijd, maar de arbeiders deden dat zelf. Het was zelforganisatie in en tot de strijd.

De AAUE en de AAUD trokken hieruit de onig juiste conclusie: Niet wij als organisatie moeten groot en machtig worden, maar de klasse, zoals die in de bedrijven werkt. Het is niet onze taak, alle arbeiders in vele miljoenen in onze organisatie te brengen, maar onze taak ligt op het terrein van een stevige propaganda in de bedrijven. Wij moeten de arbeiders bewust maken, dat ze altijd als aaneengesloten bedrijfspersoneel samen mósten beslissen en handelen. Samen moeten ze in deze bijeenkomsten hun eisen opstellen, hun strijddoelen uitstippelen. Dat is niet onze taak, maar de taak van hen, die alles ook zelf moeten doorvoeren. Wij kunnen als organisatie slechts een aanvurende en raadgevende taak hebben. Wij kunnen als organisatie de toestand zo duidelijk mogelijk blootleggen in onze vergaderingen, door onze kranten en brochures, we kunnen de gevaren en moeilijkheden aanwijzen. Wij kunnen onze organisatie voor de strijdende arbeiders beschikbaar stellen, voorzover ze zelf nog niet over een pers beschikken. Zodoende ligt er in organisatorisch en in propagandistisch opzicht een uitgebreide taak voor ons. Maar de eigenlijke strijd leiden en beheren, dat kunnen alleen de massa's zelf, zoals ze zich als bedrijfsraden en arbeiders-

dersraden organiseren. Natuurlijk streven wij ernaar, ook onze organisatie van propagandisten in de bedrijven uit te breiden, omdat daarmee onze propagandistische kracht groeit. Maar wij hebben niet meer het idee, dat wij zodoende de arbeiders organiseren. Dat kunnen de arbeiders alleen zelf door hun optreden als bedrijfspersonelen, door hun arbeidersraden.

EEN VERSLEETING. Dat hier van een diepgaande verandering in opvatting sprake is, blijkt o.a. uit de namen der

landelijke centralen der bedrijfsorganisaties. Zowel de AAUD als de AAUE heetten beide Algemene Arbeiders Union, omdat ze alle arbeiders wilden organiseren. Maar nu het duidelijk geworden was, dat ze niet zelf de klasse-organisatie der arbeiders kon worden, maar dat ze een aanvurende en propagandistische taak had, nu moesten de grenzen der organisatie ook veel nauwer getrokken worden. Een propagandistische organisatie moet veel meer bewuste arbeiders omvatten, die precies weten, wat ze willen, die een veel klaardere voorstelling hebben van de doeleinden van de klassenstrijd. Met andere woorden: het moeten communisten zijn. De naam van Algemene Arbeiders Union was dus in strijd gekomen met de nieuwe opvatting van wat de georganiseerde klasse is. De vlag dakte niet meer de lading.

Zowel de AAUE als de AAUD brachten nu de organisatorische verhoudingen in overeenstemming met de nieuwe toestand. Het had geen zin meer verder gescheiden te marcheren. Er werd dus besloten beide organisaties op te heffen en ze meteen te versmelten in een nieuwe organisatie met een nieuwe naam. De organisatie zou geen Algemene, doch een Communistische Arbeiter Union zijn. Deze K.A.U. werd opgericht in 1931.

COMMUNISTISCH Frachtig mooi komt nu ook weer
BEDRIJFSLEVEN. tot uiting, hoe innig de samen-

hang is van strijdwijze en maatschappijbeeld. Nu de Unionsbeweging ervan had afgezien, beheer en leiding van het bedrijfsleven op zich te nemen, nu ze duidelijk geformuleerd had, dat de bedrijfs-personelen zonder omwegen van andere organisaties langs directe weg bedrijfsraden en arbeidersraden voor de strijd moeten vormen, nu was het ook duidelijk, dat het beheer van het maatschappelijk leven óók aan deze schellingen der massa's moest toevallen. Het communistisch bedrijfsleven kon niet anders zijn, dan de samenwerking en de samebvoeging van alle arbeiders in de bedrijven, ongeacht hun verdere politieke of economische overtuiging. De werkende massa's moeten zelf hun leven "maken" in onderling overleg der raden.

De nieuwe opvattingen omtrent maatschappelijk beheer van het bedrijfsleven, of anders gezegd: omtrent communistische productie, die uit de nieuwe opvattingen omtrent de georganiseerde klasse voortvloeiden, worden neergelegd in een boekje, getiteld: "Grondbeginselen der communistische productie en distributie", in 1930 uitgegeven door de AAUD. Het boekje bemoeit zich slechts zeer zijdelings met de organisatie van productie en distributie, omdat dit in hoofdzaak een technische en geen economische kwestie. Hier gaat het echter in het bijzonder om een nieuwe economie, om nieuwe rechtsverhoudingen, hoe de afzonderlijke bedrijven als zelfstandige eenheden in de totale productie en distributie verschijnen. Het gaat hierbij om algemene beginselen, waarop ieder bedrijfs-personeel zichzelf bij het totale bedrijfsleven inschakelt. Het maatschappelijk leven is niet te bannen binnen het raam van één organisatie. Dus is er een nieuwe economie nodig, die door de duizenden bedrijfspersonelen zelfstandig doorgevoerd kan worden.

De grondslag van deze algemene beginselen moet de arbeid zijn. D.w.z. dat alle maatschappelijke berekeningen en arbeidsuren moet worden uitgedrukt.

Het geld valt bij een dergelijke ordening weg en het wordt slechts de registratie van de goederenbeweging, doorgevoerd door de producenten zelf. Kapitaal en rente verdwijnen daarmee naar het museum van oudheden.

Het onderwerp is te uitgebreid, om nu nog verder hierop in te gaan. Wij kunnen slechts aarstippen, om ook hier het verband te doen zien tussen strijdwijze, organisatie en maatschappijbeeld. Van deze samenhang moeten we ons goed bewust zijn. Want het betekent, dat de massa's hun staatsocialistisch, of staatskapitalistisch maatschappijbeeld moeten verliezen, zodra ze tot nieuwe strijdwijze, uitgedrukt in arbeidersraden, overgaan. Niet wij als georganiseerd propaganda-kern wentelen de goesten om, maar dat kan alleen de maatschappelijke strijd. Wij kunnen daarbij alleen verhelderend werken en zodoende het proces versnellen.

-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-

RASSENPOLITIEK en RASSENKUNDE.

De ontdekkingen van Amerika en van de zoeweg naar Oost-Azië vormden het begin van een nieuwe periode in de economische en maatschappelijke ontwikkeling van de mensheid. De gevolgen hiervan waren de verschuiving van het economisch-politieke zwaartepunt van de Middellandse Zee naar de Atlantische Oceaan en de uitbreiding van de handel over alle wereldzeeën. Daarmee begon een geweldige maatschappelijke omwenteling van het avondland, tegelijk echter ook het meest ontzettende drama voor de weerloze gekleurde volkeren en rassen van de aarde. Roof- en plundertochten in de exotische gebieden, onderdrukking en achtervolging van de kleurlingen en het vernietigen van hun bestaansmogelijkheid, het systematisch uitroeien van hele volkeren en rassen, van de Inca's en Azteken, van de Tasmaniërs, de Australische negers, waarvan nog

slechts de geringe resten over zijn, van de Noord-Amerikaanse Indianen, de afschuwelijke slavenjachten in Afrika, dat waren de zegeningen der beschaving, die de "christelijke" cultuurbrengers de weerloze vreemde volkeren brachten. De Engelsen dreven het daarbij op de spits, zodat Charles Dilkes zijn Angelsaksische rasgenoten terecht met "a killing race" (een ras van moordenaars) kon bestempelen. Maar voor de overige bezitters van koloniën, voor de Spanjaarden en Portugezen, voor de Fransen, Italianen en Duitsers, voor de Nederlanders en de Belgen geldt hetzelfde vernietigende oordeel. Tot in onze dagen, 150 jaar lang, zetten de kolonistoren om de hebzucht der heersende klassen te bevredigen deze schandelijke politiek voort. Nog in 1929 werd in een commissie van de Volkenbond een schokkend verslag uitgebracht over de koloniale gruwelen in de jongste tijd. Het verslag verhaalt van het lijden der 300 000 plantagekoolies in de Nederlandse koloniën van de barbaarse behandeling van de Indische arbeiders, van de 25 000 negers, die bij de bouw van spoorlijnen in de Franse Congo als vee omkamen, van het Belgische mandaatgebied Urundi, het "land der skeletten", zoals het genoemd wordt, waar alleen in 1928 60 000 mensen ellendig tegronde gingen, en van de beschikking der Portugese regering, dat negervrouwen vanaf de zesde maand der zwangerschap niet meer met de zweep mochten worden geranseld.

In het begin leverde de christelijke kerk de argumenten ter rechtvaardiging en vergoelijking van deze schandelijke politiek, die voor geoorloofde en rechtvaardige bestraffing van de godloze heidenen werd uitgemaakt. Tegenwoordig is het de "objectieve, reine, exacte" wetenschap, die de minderwaardigheid van de gekleurde rassen "aan- toont" en hun onderdrukking en uitroeiing verdedigt.

Als grondlegger van de rassen theorie geldt de

Franse graaf Gobineau, die 90 jaar geleden in zijn verhandeling "Over de ongelijkheid der mensen" (1853) de theorie opstelde, dat het ras de beslissende factor in de maatschappij zou zijn en dat de grote beschavingscentra door het blanke "arische edelras" zouden zijn geschapen. 50 jaar later veranderde de Engelsman H. St. Chamberlain de theorie van Gobineau, doordat hij het arische edelras door het germaanse edelras verving, waartoe hij behalve de Duitsers ook de Engelsen en Amerikanen rekende en de heersende klassen der Fransen, Italianen, Russen e.a. annexeerde. De edelste spruit van dit edele ras vormden echter de van zeeroof levende Vikingen. Hun zeerovermanieren bracht ook Chamberlain in praktijk doof Christus, Michelangelo e.a. voor zijn edelgermanen in beslag te nemen. Maar dat niet mogelijk was, zoals bij Spinoza en Konfucius werden de prestaties kortweg voor minderwaardig uitgemaakt. (H. St. Chamberlain "De grondslag van de 19e eeuw" 1929 14e druk!). De theorieën van Gobineau en Chamberlain hebben niets met wetenschap te maken. Zij zijn opgesteld om de politiek van uitbuiting en onderdrukking der arbeiders en koloniale volkeren door de heersende klassen goed te keuren. Hoe verregaand dit rassisme met de koloniale fascistische terreur van de bourgeoisie hand in hand gaat blijkt uit de volgende zinnen. De Franse graaf De Lapouge, een fanatiek aanhanger van Gobineau zei: "Ik ben ervan overtuigd, dat men elkaar in de volgende eeuw (20ste) bij miljoenen zal vermoorden voor één of twee graden schedelindex meer of minder. Aan dit teken, dat het bijbelse shibboleth en de taalverwantschap zal vervangen, zullen de rassen elkaar herkennen en de laatsten sentimentelen zullen geweldige uitroeiingen van volkeren beleven." - In een prospectus van een Duits tijdschrift voor rassenkunde wordt gezegd: "De Ostara is het eerste en enige tijdschrift der blonden.... De Ostara is het eerste en enige

tijdschrift voor heredom. Wij willen op wetenschappelijke grondslag de revolutie en het aapmensdom bestrijden, Zij, die zuiver van ras zijn moeten weer heren en zij, die van geen ras zijn, moeten weer knechten worden, dan is de maatschappelijke orde hersteld." Ook voor stichting van reïncultures van blonden belooft de onderneming te zorgen. Het officiële "exacte" rassenonderzoek beweegt zich meest in dezelfde banen, zij het ook, dat het al te onbehouden vervalsingen vermijdt en zich meestal een zuiver wetenschappelijk voorkomen geeft. Deze wetenschap beweert in principe het volgende: "Evenzo als er paard- en hondenrassen, appel- en aardappelsoorten bestaan, bestaan er ook mensrassen, die uitwendig en inwendig essentieel van elkaar verschillen...." "Een ras noemen wij een groep mensen, die door karakteristieke kenmerken en psychische eïenschappen van andere mensengroepen met andere kenmerken verschilt en die deze kenmerken van geslacht op geslacht zolang onveranderd overerft, zolang er geen kruising met andere rassen plaats heeft...." Zouden de verschillen der rassen zich uitsluitend tot het lichaam beperken, dan zouden zij zonder verdere betekenis voor de medemens zijn, want de lengte der benen, de schedelvorm of de haarkleur van een mens zouden voor zijn tijdgenoten van tamelijk weinig belang zijn, indien er niet ook essentiële psychische verschillen waren..." Het ras "is een genade of een noodlot, in ieder geval is het echter onafhankelijk van de eigen wil." (Citaten uit: "Kort overzicht van de rassenkunde". Gesteund op "De rassenkunde van het Duitse volk" van Prof. Dr. H.F.K. Günther Geschreven door Dieter Gerhart).

Deze zeer behendig, objectief en zakelijk geformuleerde zinnen worden niet alleen door "onderzoekers" van een extreem politieke richting als Günther uitgesproken, maar bijna alle

"ter zake kundige" rassenkundigen en kwekers hechten er hun goedkeuring aan. Ook de brede massa der leken is van de wetenschappelijke waarde van deze zinnen overtuigd, daar zij schijnbaar algemeen bekende feiten uit de dier- en plantenteelt objectief weergeven en omdat een intensieve rassenpropaganda van tientallen jaren hen met succes het publiek heeft ingeprint. Maar reeds het feit, dat de rassentheorie door de nationaal-socialisten als wetenschappelijke grondslag en goedkeuring van hun terreurpolitiek tegen andere volkeren en tegen het eigen volk wordt gebruikt, moet de onbevangen toeschouwer kritisch stemmen. Een nauwkeuriger onderzoek leidt dan ook tot het resultaat dat deze theorie een politiek doel nastreeft en met de feiten in de natuur in volkomen tegenspraak is.

Er bestaan weliswaar rassen en verschillen tussen de afzonderlijke rassen, zowel bij de mensen als ook bij de dieren en planten, maar nergens in de levende natuur bestaan er onveranderlijke eigenschappen, nergens worden eigenschappen onveranderlijk overgeërfd. Ieder organisme, ook iedere mens verandert in de loop van zijn leven. Onze grootte, gewicht, onze huide- en haarkleur veranderen. Gelaat, huid, ja, alle organen worden ouder. Daarbij veranderen de verschillende eigenschappen op geheel verschillende wijze. De vingerafdruk van iedere mens blijft nagenoeg gelijk, het gewicht is zeer variabel, de kennis verandert echter buitengewoon sterk. Niets van al deze dingen is onveranderlijk erfelijk. Iedere mens heeft een andere vingerafdruk, niemand heeft dezelfde vingerafdruk als wie ook van zijn voorvaders. De vingerafdruk wordt dus nooit onveranderd overgeërfd. Hetzelfde geldt echter voor alle kenmerken.

Kleur, vorm en grootte der organen zijn in 't algemeen van ondergeschikt belang, als wij na-gaan of een levend wezen al of niet tegen de

invloed van zijn omgeving is opgewassen. Zij zinken in het niet voor de levensfuncties, de manier waarop de organen hun taak vervullen. Deze functies zijn echter nog veel sterker veranderlijk dan de uiterlijke kenmerken, zowel bij het individu gedurende de tijd van zijn leven, als ook bij de verschillende mensen onderling. De grootte van deze functies is niet erfelijk, maar sterk afhankelijk van het milieu en van de omstandigheden waaronder het levensproces verloopt. Zij zijn afhankelijk van oefening, gebruik, voeding, leeftijd enz. Een kruijer sjuwt het veelvoud van dat, wat een kind kan dragen; de nier van een bierdrinker scheidt eventueel tot 13 maal zoveel vloeistof uit, als de nier van een normaal levend mens. Het grootst zijn de individuele verschillen bij de geestelijke prestaties en juist op dit gebied is helemaal niets erfelijk. De korst van onze grote hersenen is anders opgebouwd als alle andere delen van ons zenuwstelsel en dientengevolge in staat tot prestaties, die het overige zenuwstelsel niet of bijna niet kan verrichten. Alles wat daar plaats heeft, moeten wij eerst leren, niets wordt overgeërfd. Weliswaar leert de een beter dan de andere en de individuele prestatie is sterk afhankelijk van oefening en leeftijd, maar waar de oorspronkelijk aanwezige verschillen - de "natuurlijke aanleg" - vandaan komen, daarvan weten wij nog niet veel. Wij weten alleen, dat zij zeker niet erfelijk zijn en door geen enkele erfelijkheidswet worden beheerst. In de 6000 jaren van de geschreven geschiedenis leefden vele honderdtallen van geniale mensen, dichters, architecten, beeldhouwers, schilders, musici, uitvinders, wijsgeren, wiskundigen en andere geleerden. Geen van al deze genieën had een zoon, of een vader of een broer, die ook een genie was. Deze "geestelijke aanleg" werd nooit overgeërfd; dat is ook echter met iedere andere geestelijke aanleg het geval.

De verschillen der rassen zijn voor het oog gedeeltelijk opvallend, voor de mens in biologisch opzicht bekeken echter vrij onbelangrijk. Op bijkomstige verschillen van de schedelvorm na, liggen zij eigenlijk alleen in de huid en nopen ons zodoende tot het inzicht, dat hun oorzaken in uitwendige invloeden moeten worden gezocht. Verschillende huidskleur, haarkleur, haarvorm en gelaatsuitdrukking, daarmee zijn we zowat uitgepraat. Inwendige verschillen tussen de menselijke rassen bestaan er niet, alle organen zijn in principe onderling gelijk en slechts individueel verschillend. Geen rassengeleerde is in staat het één of ander inwendig orgaan, hetzij hart, maag, long of hersenen in rassistisch opzicht te determineren. De hersenen van Vuurlanders en Australische negers tonen na nauwkeurig onderzoek met betrekking op hun grootte, hun vorm en inwendige structuur geen verschil met de hersenen van een Europeaan en de gemiddelde grootte van de hersenkorst, waarin de hogere geestelijke functies van de mens zetelen is volgens metingen niet bij de Europeanen het hoogst, maar bij de.....Hottentotten! (Europeaan 2170 cm², Hottentot 2240 cm²). Er blijkt nergens uit, dat er biologisch of geestelijk minderwaardige rassen bestaan. De geweldige verschillen, die met het oog op het cultuurniveau opvallen, gaan niet op biologische verschillen, op verschillen in ras terug, maar hebben economische oorzaken. Alle grote rassen hebben hoge beschavingsvormen ontwikkeld: de Mongolen in China, de Afrikaanse rassen in Egypte en Ethiopie, de Semitische volkeren in Babylon, de Indianen in Peru en Mexico. De Europeanen zijn eerst veel later dan de meeste anderen tot een hoge cultuur gekomen en hebben hun beschaving oorspronkelijk van de oudere cultuurvolkeren overgenomen. Dit duidt niet op erfelijke of geestelijke superioriteit van de blanke rassen. Zo

de Europeanen tegenwoordiger machtiger zijn en grotere kennis bezitten dan de anderen, dan ligt het daaraan, dat zij tengevolge van de kapitalistische ontwikkeling en productiewijze kanonnen en vliegtuigen als wapens kunnen gebruiken, waartegen de koloniale volkeren weerloos zijn. Bovendien is in de kapitalistische maatschappij de arbeidsverdeling zo ver doorgevoerd, dat miljoenen specialisten hun gehele energie op een speciaal gebied kunnen concentreren en dientengevolge grotere prestaties kunnen volbrengen. In verband hiermee staat de geweldige ontwikkeling van de maatschappelijke kennis en van de prestaties en de vervolmaking van een ingewikkeld onderwijssysteem in deze maatschappij, die het voor de heersende klasse mogelijk maakt zich deze kennis eigen te maken, terwijl de proletariërs der kapitalistische landen en in nog sterker mate de koloniale volkeren van dit geestelijk bezit blijven uitgesloten.

De opgesomde feiten maken korte metten met de hele theorie van het burgerlijk rassenonderzoek. Er bestaan echter andere verschijnselen, die de methoden en resultaten van de rassenkunde in een nog ongunstiger licht brengen. Zonder uitzondering behandelen de rassenonderzoekers de menselijke rassen in verband met kunstmatig gekweekte rassen van planten en dieren en leiden hun theorieën en gevolgtrekkingen daaruit af. In werkelijkheid hebben de mensenrassen niet het minst met de gekweekte rassen te maken en mogen daarom met deze ook niet op één lijn worden gesteld. De menselijke rassen hebben zich natuurlijk ontwikkeld, de gekweekte rassen zijn kunstproducten. Hoe waardevol ze ook voor onze voeding en onze behoeften en voor de winst van kwekers en handelaars mogen zijn, uit biologisch oogpunt, met betrekking op de bestaansmogelijkheid van de dieren en planten zelf, blijven zij abnormali-

teiten en ziekelijke wezens te zijn, die men voortdurend kunstmatig moet kweken en verzorgen, willen zij blijven leven en hun voor ons zo waardevolle producten verder leveren. Zij gaan reddeloos tegrond als de verzorging ophoudt en zij aan hun eigen lot worden overgelaten. Op de hele wereld zijn honderden miljoenen mensen de gehele dag bezig om huisdieren en cultuurplanten te verzorgen en te onderhouden en duizenden kwekers moeten voortdurend zaden en teeltdieren kweken om het niveau van deze "rassen" te handhaven en hen voor volledige degeneratie te behoeden. De meeste van deze kweekproducten stammen van één enkel abnormaal en ziekelijk individu af, dat met kunstmatige middelen moest worden voortgeteeld, terwijl de normale, voor de menselijke doelen niet geschikte exemplaren werden uitgeroeid. De voor ons nuttige abnormaliteiten, die misschien door sterkere groei, grotere knollen, gevulde bloemen enz. bij planten, of vetopbrengst bij dieren uitmuntten, terwijl tegelijk andere voor het leven noodzakelijke functies degenererden, werden nu niet meer als abnormaliteiten beschouwd, maar tot "edele rassen" benoemd, terwijl de gezonde en normale dieren en planten met geringere opbrengst aan nuttige producten voor "minderwaardig" worden uitgemaakt. Dat zijn nu de verschijnselen, die voor de kapitalistische uitroeiing en onderdrukking uitstekend als excuus en propagandamiddel dienst kunnen doen.

Er bestaan echter ook andere dier- en plantenrassen en wel echte natuurrassen. Van onze koolmees, die een brede zone van N.W. Afrika over Europa en Azië tot naar Indonesië bevolkt, komen in de aardrijkskundige delen van dit gebied 29 verschillende rassen voor, die zonder uitzonde-

ring op natuurlijke wijze zijn ontstaan, zonder menselijke hulp kunnen leven en voortbestaan, die niet degenereren, niet voortdurend moeten worden geselecteerd, waarbij geen edele en minderwaardige rassen zijn en waarvan in de grensstroken van de geografische gebieden in het normale geval ook talrijke overgangen en kruisingen voorkomen. Deze rassen stammen niet ieder van één enkel exemplaar af, maar hebben zich zonder uitzondering in hun geheel onder inwerking van de uitwendige omstandigheden ontwikkeld. Deze rassen verschillen in lichaamsgrootte, kleur van de veren en enige andere bijkomstigheden. Talrijke andere dieren treden eveneens in geografische rassen op. De natuurlijke rassen vertonen bij de verschillende diersoorten een reeks overeenkomstige verschillen. Zo zijn zij b.v. in warme Zuidelijke gebieden kleiner en doakter, in Noordelijke gebieden groter en lichter. Bij veldmuizen, eekhoorntjes, hazen, reeën, beren en tijgers, bij mussen, kwikstaarten, putters, kuif- en pimpelmezen en talrijke anderen vindt men, dat deze door het klimaat, de vochtigheid, de temperatuur, het zonlicht en de voeding, d.w.z. door het milieu veroorzaakte verschillen evenwijdig lopen. Men kan deze veranderingen bij de dieren ook proefondervindelijk door het opvoeden van dieren bij hogere of lagere temperatuur en door het veranderen van de vochtigheid teweeg brengen. Bij deze experimenten is het gebleken, dat de veranderingen bij herhaling in de opeenvolgende generaties ook erfelijk worden. De menselijke rassen zijn ook zulke geografische rassen en vertonen dezelfde verschijnselen. Zo ontwikkelden zich in Oost-Azië de Mongolen, in Australië de Australische negers, in Amerika de Indianen en in Noord-Azië en Europa de blanke rassen.

Deze feiten zijn eerst recht een vernietigend bewijs tegen de burgerlijke rassentheorie en maken deze ook voor politieke doeleinden volkomen waardeloos. Daarom worden zij in het openbaar verzwegen. Een nationaal-socialistisch rassenkundige, die in een vaktijdschrift over deze rassen schrijft, moet bekennen: "Zij zijn echter oorspronkelijk in sterker afhankelijkheid van het milieu ontstaan, dan men vroeger aannam." En hij voegt er waarschuwend aan toe: "Daarom is dit probleem niet voor politieke rassendiscussies geschikt."

Zover zij niet vernietigd zijn werden de kleurlingen door de blanke veroveraars in woestijnen, ontoegankelijke oerwouden en gebieden met moordend klimaat teruggedrongen. Waar zij echter nog in bewoonbare streken leven, heeft men bezitloze proletariërs van hen gemaakt en zij moeten door een verscherpte uitbuiting extra hoge winsten voor hun onderdrukkers opbrengen. Daardoor is de politieke en economische macht van de internationale bourgeoisie terdege versterkt en de bevrijdingsstrijd van de proletariërs zeer bemoeilijkt. Door aanstoken van de rassenhaat trachten de kapitalisten een wig te drijven tussen het industrieproletariaat en de proletarische koloniale volkeren en de vorming van een gemeenschappelijk front te verhinderen. Het internationale proletariaat moet echter weten: De succesvolle bevrijdingsstrijd der arbeiders in de industriële landen verbreekt ook de basis van de koloniale volkeren en de succesvolle bevrijdingsstrijd der koloniale volkeren verzwakt ook de macht van de bourgeoisie. Daarom moet het parool zijn: geen rassenstrijd, maar klassenstrijd, en: proletariërs van alle landen, verenigt U!

-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-

KARL MARX, uit zijn voorwoord bij de tweede uitgave van "Het Kapitaal":

"Mijne dialectische methode is in de grond niet slechts onderscheiden van de Hegeliaanse, maar lijnrecht aan haar tegenovergesteld. Voor Hegel is het Denkproces, hetwelk hijzelfs onder de naam van Idee in een zelfstandig wezen verandert, de schepper van de werkelijkheid, die slechts zijn uitwendige verschijning vormt. Bij mij is omgekeerd het ideële niets anders dan het in het menselijk brein omgezette en overgeplaatste materiele. De mystieke kant van de Hegeliaanse dialectiek heb ik, voor bijna 30 jaren, gecritiseerd in een tijd, toen zij nog de mode van de dag was. Maar juist toen ik het eerste deel van Het Kapitaal bewerkte, behaagde het aan het treurige, aanmatigende en middelmatige epigonendom, dat nu in het beschaafde Duitsland het hoogste woord voert, Hegel te behandelen zoals de brave Moses Mendelssohn in Lessing's tijd Spinoza behandeld heeft, namelijk als een "dode hond". Ik beleed daarom openlijk de leerling te zijn van die grote denker, en coquetteerde zelfs hier en daar in het Hoofdstuk over de Waardetheorie met de hem eigen uitdrukkingsmanier. Het mystieke element, dat de dialectiek uit de handen van Hegel ontvangt, belet geenszins dat hij haar algemene bewegingsvormen voor het eerst volledig en bewust heeft blootgelegd. Zij staat bij hem op het hoofd. Men moet haar onderste boven keren om de rationele kern in het mystieke omhulsel te ontdekken. In haar mystieke vorm werd de dialectiek een Duitse mode, wijl zij het bestaande scheen te verheerlijken, in haar rationele gedaante is

zij der burgerij en haar doctrinaire woordvoerders een gruwel en een ergernis, wijl zij in het positieve begrip van het bestaande, tegelijk ook het begrip zijner negatie, van zijn noodzakelijke ondergang insluit, iedere gewordene vorm als in de loop van zijn beweging, dus ook van zijn vergankelijke zijde opvat, zich door niets laat overbluffen, in haar wezen kritisch en revolutionair is.

De aan tegenspraken rijke beweging van de kapitalistische maatschappij maakt zich voor de praktische bourgeois het overtuigendst voelbaar in de wisselvalligheden van de periodieke kringloop, welke de moderne nijverheid doorstreeft, en zijn toppunt: - de algemene crisis. Zij is weer op komst, ofschoon nog in haar begin, en zij zal door haar alomtegenwoordigheid en hevigheid, zelfs de gelukspaddestoelen van het nieuwe heilige Pruisisch-Duitse Rijk dialectiek instampen.

Londen, 24 Januari 1873.

-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-

Het maandschrift "Spartacus", dat sinds 1940 uitgegeven wordt, verschijnt regelmatig op de 15e van iedere maand. Voor de volgende uitgaven zijn o.m. de volgende bijdragen in bewerking:

Beschouwingen over de economische en politieke situatie;

De neergang van de burgerlijke democratie;

Maatschappij en Kunst;

E.a.

Wij wijzen onze lezers en vrienden op onze wekelijks verschijnende "Spartacus" Actuele Berichten, die kosteloos verspreid worden.

Behalve de bovengenoemde periodieken werden door de Communistenbond "Spartacus" tot nu toe twee brochures, nl. "De perspectieven van het Imperialisme..." (December 1943) en "De strijd om de macht" (Augustus 1944) uitgegeven. Beide brochures zijn op het moment uitverkocht, maar zullen binnenkort opnieuw verschijnen. Een derde brochure "Het proletariaat aan de macht" is in voorbereiding.

Er wordt een dringend beroep op onze lezers en vrienden gedaan, ons werk door bijdragen aan ons persfonds te steunen.

-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-